

Scéim Cíosanna Dífreálach Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin 2023

(1) Dáta Tosaigh

Beidh feidhm ag an Scéim seo ón 7ú Eanáir 2023. Is é seo an lá a bhfuil an chéad íocaíocht cíosa sheachtainiúil de 2023 dlite.

(2) Ríomh Cíosa

Beidh Cíos Dífreálach arna ríomh de réir na scéime seo bunaithe ar ioncam reatha teaghlaigh. Áireofar leis seo ioncam an Phríomhshaothraí agus ioncam an fhoshaothraí.

Príomhshaothraithe - Is é an Príomhshaothraí an duine den teaghlach a fhaigheann an t-ioncam inmheasúnaithe is airde. Ríomhfar an cíos ar an ioncam seo ag 16 % d'ioncam inmheasúnaithe seachtainiúil an phríomhshaothraí, ar mó é ná €35.

Foshaothraithe - Is ionann foshaothraí agus aon duine eile sa teaghlach a bhfuil ioncam inmheasúnaithe acu. Tar éis cíosa an phríomhshaothraí a mheasúnú, cuirfear an ríomh céanna i bhfeidhm ar ioncain foshaothraithe sa teaghlach, ach sa chás seo, cuirfear uasteorainn €20 in aghaidh an duine ar ríomh an chíosa do gach foshaothraí.

Laghduithe ar chíosa ríofa

Faoin Scéim seo laghdófar an cíos seachtainiúil €1 sa tseachtain do gach leanbh cleithiúnach. Is éard is leanbh cleithiúnach ann ná:

- duine faoi bhun 18 mbliana d'aois nach bhfuil ioncam neamhspleách aige nó aici nó,
- go bhfuil siad faoi bhun 23 bliain d'aois agus go bhfuil siad in oideachas lánaimseartha

For the purpose of this Scheme, a child or full-time student under 23 years of age is deemed to be mainly maintained by the Principal Earner/Subsidiary Earner if his/her income is less than €100 per week.

Chun críche na Scéime seo, meastar go bhfuil leanbh nó mac léinn lánaimseartha faoi bhun 23 bliain d'aois á chothabháil nó á cothabháil go príomha ag an bPríomhshaothraí/bhFoshaothraí má tá a (h)ioncam níos lú ná €100 in aghaidh na seachtaine.

(3) Cineálacha Tionóntachta

Beidh feidhm ag cíosanna arna ríomh de réir na Scéime seo maidir leis na catagóirí tionóntaí seo a leanas:

- Teaghlaigh a bhfuil cónaí orthu i maoin atá faoi úinéireacht nó ar léas ag an gComhairle
- Teaghlaigh a bhfuil cóiríocht curtha ar fáil ag an gComhairle dóibh faoin Scéim Cóiríochta ar Cíos (SCC)
- Teaghlaigh a fhaigheann tacaíocht tithíochta sóisialta ón gComhairle tríd an Scéim um Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (ÍCT)
- Tionóntaí Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta (AHBanna) atá ag feidhmiú laistigh de Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin. (Is faoin AHB faoi seach atá sé cíos a ríomh agus a bhailiú le haghaidh tionóntachtaí AHB).

Ní ghearrtar cíós difreálach ar chíós teaghlach a bhfuil cónaí orthu i gcineálacha áirithe Cóiríocht Shonrach don Lucht Siúil (amhail láithreáin stoptha). Ina áit sin, íocann siad cíós seasta.

(4) Catagóirí Ioncaim Inmheasúnaithe

Is iad seo a leanas na catagóirí foinsí ioncaim inmheasúnaithe faoin Scéim seo.

(a) Ioncam ó Fhostaíocht

Déantar measúnú ar dhuine fostaithe, go ginearálta, ar a bpá seachtainiúil lena n-áirítear ragobair, cáin ioncaim, muirear sóisialach uilíoch agus íocaíochtaí Á.S.P.C. (más infheidhme).

Déanfar íocaíochtaí ócáideacha cnapshuime bónaís a eisiáimh ó ríomh an chíosa ach amháin i gcásanna inar mó an méid atá i gceist ná aon trian den bhunphá. I gcásanna den sórt sin, déanfar measúnú ar an mbarrachas chun críocha cíosa. Tá gach íocaíocht rialta eile de chineál pá inmheasúnaithe.

Ní mór sonraí reatha ioncaim do gach áititheoir fostaithe i dteaghlach a bheith deimhnithe ag an bhfostóir cuí agus curtha faoi bhráid na Comhairle gach bliain agus/nó de réir mar a iarrtar. Ní mór do thionóntaí/áitribh a bhfuil conarthaí uaireanta nialasacha acu cóip den chonradh ábhartha agus Ráiteas Achoimre Deireadh na Bliana ar ÍMAT, ÁSPC agus MSU a chur isteach nuair atá siad ar fáil, nó cáipéisíocht chuí eile, chun cabhrú le hioncam inmheasúnaithe a chinneadh.

(b) Ioncam ó Féinfhostaíocht

I gcás daoine féinfhostaithe, cinnfear ioncam ar bhonn fianaise shásúil dhoiciméadach ar ioncam a chur isteach, amhail Fógra Measúnaithe Cánach nó Cuntais Dheimhnithe. Mura gcuirtear fianaise shásúil ioncaim isteach, déanfar measúnú ar chíós ar bhonn na n-ioncam toimhdithe atá liostaithe thíos agus d'fhéadfadh sé go mbeadh muirir phionóis bhreise i bhfeidhm.

Slí bheatha

Glanioncam Toimhdithe

Tiománaithe tacsáí — Úinéirí Pláta Ceadúnas €500

Tiománaithe Fruilchairr agus Atiománaithe €470

Lucht trádála €540

Gnó Neamh-Thrádála/Gnólachtaí Eile €470

(c) Ioncam ó Leas Sóisialach

Déanfar measúnú ar gach faighteoir leasa shóisialaigh de réir Alt (5) thíos. Sa chás nach soláthraítear sonraí, glactar leis go bhfuil ioncam bunaithe ar uasteidlíochtaí Leasa Shóisialaigh agus d'fhéadfadh pionóis a bheith i gceist.

(5) Ioncam inmheasúnaithe

Déanfar measúnú iomlán ar ioncam ó na foinsí seo a leanas chun críocha cíosa:

a) ioncam ó fhostaíocht, lena n-áirítear daoine féinfhostaithe.

(b) Gach íocaíocht, liúntas agus pinsean árachais shóisialaigh agus cúnaimh shóisialaigh, liúntas CCÉ agus liúntas oiliúna SOLAS.

c) Ioncam ó aon phinsin nó ó fhoinsí eile nach n-áirítear ag (a) nó (b) thuas.

d) Beidh an ráta iomlán sochair/liúntas i bhfeidhm chun críche measúnú a dhéanamh ar chíos sa chás go bhfuil an duine dífhostaithe ag fáil Sochar Cuardaitheora Poist laghdaithe, Liúntas Cuardaitheora Poist nó Liúntas Leasa Forlíontach faoi Alt 7-9 den Acht Leasa Shóisialaigh 2010.

(e) Forlíonadh ar Ioncam Teaghlaigh.

(6) Ioncam neamháirithe

Ní dhéanfar measúnú ar ioncam ó na foinsí seo a leanas chun críocha cíosa

- Sochar Linbh, Liúntas Dílleachta nó Pinsin do Dhílleachtaí
- An chéad €100 d'ioncam leanaí nó mac léinn lánaimseartha faoi bhun 23 bliain.
- Liúntais Cúraim Altrama
- Scoláireachtaí, Deontais Ardoideachais.
- Liúntais le haghaidh cúram baile
- Liúntais nó cúnamh a fhaightear ó aon eagraíocht charthanúil.
- Liúntas Maireachtála Aonair/Liúntas Breosla.
- Liúntas os cionn 80 bliain d'aois.
- Íocaíochtaí Riachtanas Eisceachtúla.

(7) Foinsí eile ioncaim:

Faoi réir teorainneacha ar chreidmheasanna siardhátaithe faoi Alt 14 den Scéim seo, déanfar na foinsí ioncaim atá liostaithe thíos a mheasúnú ó dháta an deimhniúcháin ar bhonn méid atá comhionann leis an ráta cuí Leasa Shóisialaigh.

- Tacaíochtaí fostaíochta ar nós Scéim Fostaíochta Pobail/Gateway/Tús/JobBridge
- Liúntas um Fhilleadh ar Oideachas
- Liúntas Fiontraíochta um Fhilleadh ar Obair/Liúntas Fiontraíochta Gearrthréimhseach
- Réimse Comhpháirtíochtaí — ar feadh 12 mhí
- Liúntas Cúramóra/Sochar. (Nóta: sa chás go bhfuil an Cúramóir fostaithe freisin, measúnófar an fhoirse ioncaim is mó chun críocha cíosa.)

(8) Ioncam toimhdithe agus muirir phionóis

Sa chás go n-iarrann an Chomhairle go sonrach go dtabharfaí sonraí ioncaim áirithe ar ais, ach nach gcuireann an tionónta iad ar fáil, forchoimeáidimid an ceart ioncam a ghlacadh agus/nó muirear pionóis a ghearradh chun críocha measúnachta.

(9) Buiséad an Teaghlaigh

Is é polasaí na Comhairle go gcaithfidh an tionónta/na tionóntaí foirm asbhainte Buiséad Teaghlaigh/Foirm Ordaithe Reachta a shíniú nuair is cuí.

(10) Uaschíos

Ní bheidh aon uaschíos ann.

(11) Íoschíos

Beidh aon mhuirir chíos a ríomhtar faoin scéim seo faoi réir táille íosta €22.00 atá gan táillí breise faoi Alt 12 a áireamh.

(12) Táillí breise

Forchoimeádann an Chomhairle an ceart muirir bhreise a ghearradh ar chuntais chíos a bhaineann le roinnt maoin. D'fhéadfadh na muirir seo a bheith ginearálta nó sonracha don fhorbairt ina bhfuil an mhaoin lonnaithe agus d'fhéadfadh na nithe seo a leanas a bheith san áireamh iontu:

- Muirear cothabhála coire
- Táille téimh
- Muirear ar bhainistiú dramhaíola

(13) Cíosanna socair

Sa chás go bhfuil cíos socair i bhfeidhm, méadóidh an cíos €1 in aghaidh na seachtaine gach bliain. Féadfaidh tionóntaí, áfach, rogha a dhéanamh Cíos Dífreálach a íoc a ríomhfar de réir fhorálacha na scéime seo.

(14) Athruithe ar Imthosca Ioncaim nó Teaghlaigh

Ba chóir aon mhéaduithe ar ioncam a chur in iúl don Chomhairle láithreach mar a tharlaíonn siad ionas nach gcuirfear cíosanna siardhátaithe i bhfeidhm.

Ba cheart go mbeadh cáipeisíocht ann chun tacú le hathruithe ar ioncam teaghlaigh ábhartha don tréimhse atá faoi athbhreithniú agus ba cheart é a chur ar fáil don Chomhairle a luaithe agus a bheidh sé ar fáil. Sa chás go gcuirtear cáipéisíocht den sórt sin isteach go déanach, ba cheart do thionóntaí a bheith ar an eolas nach ndéanfar creidmheasanna cíosa a shiardhátú (nuair is cúí) ach

Sa chás gur mian le tionóntaí duine breise a chur ar a gcuntas cíosa, tá sé d'oibleagáid orthu an fhoirm iarratais um Cheadúnú go Cónaithe atá ar fáil ón Rannóg Leithdháiltí a chomhlánú. Is sárú ar an gComhaontú Tionóntachta é cead a thabhairt do dhuine fásta bogadh isteach i maoin de chuid na Comhairle gan cead i scríbhinn a fháil roimh ré ón Rannóg Leithdháiltí. Má dheonaítear cead i scríbhinn, déanfar athbhreithniú ar an gcíos ansin ó dháta an cheada nó ón dáta áitíochta taifeadta, cibé acu is tuisce.

(15) Riaráistí Cíosa

Sa chás go bhfuil cuntas cíosa faoi riaráistí, ní mór don tionónta teagmháil a dhéanamh le Rannóg Cíosanna Tithíochta na Comhairle láithreach chun an cás a phlé. Féadfar plean bainistíochta fiachais a chur i bhfeidhm lena n-áireofar suim bhreise a íoc leis an ngnáthchíos seachtainiúil atá dlite faoin Scéim seo.

(16) Cruatan

Sa chás go dtiocfadh cruatan as cíos a íoc arna ríomh de réir na Scéime, féadfaidh an Chomhairle aontú le suim níos lú a ghlacadh ó thionónta ar feadh tréimhse sonraithe.

(17) Foirceannadh Tionóntachta

Ar thionóntacht a fhoirceannadh, ar chúis ar bith, beidh cíós, foghailrátaí agus/nó muirir maoin
iomchuí infheidhme suas go dtí an dáta a aistreofar an mhaoin chuig an gComhairle